

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — 6 K — f. | Negyedévre — 1 K 50 f.
Félévre — 3 „ — „ | Egyes szám ára 20 fillér.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Amerikai Egyesült-Államokba — egész évre 2 dollár.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők. (Iskolaköz 3. sz.)
Pályázati hirdetések egyszeri közlése 5 kor.
Nyitlatter sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

A jövő zenéje, a jelen átka.

Hosszas vajudás után tehát van kormányunk. Hónapokon keresztül várta az ország népe a válság végét. Szinte belefáradt, jobban mondva megunt a bizonytalanságot. A politikusok meglepetésre készültek. A sejtelem jó volt. A halottámasztás megkezdődött. A regeneráló korszak nyomában a multnak bűnös uralma jelentkezik, az az uralom, melytől pár éve undorral fordult el a nemzet. Lukács és Khuen feltűnése nem sok jóval biztathatja a keresztény politika embereit. Ószabadelvű jemezben a szabadkőművesek. Nincs mit csodálkozni, ha lelkünkben borongós sejtelemmel tekintünk a jövő elé. A keresztényellenes irány örömmámora bennünket nem biztathat. A jövő zenéje cseng az óliberális malterkanalas odukból. A szociáldemokraták beálltak esatlósnak. Az „Egyenlőség” című zsidó lap azt írta: „Lukácsék úgy jönnek, mint a tisztító tűz. Mint a tűz, amely összes pereputtyával kiégeti gr. Ap-

ponyit a kormányzatból és Barkóczynek szellemétől kifüstöli a kultuszminiszterium szobáit. Csupa várakozás vagyunk és a kormány minden tagjának ígéret a neve.” Ime az öröm.

Hogy azonban nem Lukács, de Khuen jött, ez utóvégre is közömbös. A különbség köztük csak az, hogy egyik előbb, a másik utóbb jött.

Apponyi helyét Székely három pontos testvér foglalta el. Katholikus alapok, vallásos iskolák és oktatás, autonomia tehát jó kezekbe került. Alkotmányellenes, hazafiatalan és keresztényellenes kalandorok kezében az ország gyeplője. Mit várhatunk tőlük? És mit várhatnak tőlünk?

Hogy remény helyett bizalmatlanság él bennünk, azért kishitűség ne fozson meg a tettevágyástól.

A valóság, mely a nemzeti haladás béklyóit állítja elénk, nem biztató, de fajunk történelmi hivatóságába vetett hitünk nem lehet illuzió, a nemzeti megújulás, a felgyűlés kell, hogy felváltsa a mai

politikailag stréber világot. A hit és vágyakozás nem is a jövő sikerében bizalmatlan. A jelennek a gyöngesége, a meghamisított alkotmányosság, a haladásában megállított nemzet, züllött társadalmi élet és mindaz, ami az országra esapásként nehezül, annak megpreparálása és helyreállítása — idő, munka, pénzvesztés — nyujt bizalmatlanságot, okoz levertséget. Az a tudat, hogy nemzetünk a békés munka és haladás helyett az örökös alkotmányharcban, a 67 és 48 áldatlan viszálykodásában emészti erejét s ez alatt ellenségeink tollasodnak, esoda-e, ha megrokkant a bizalom s a fásult közöny lép az önbizalom helyébe?!

S éppen e válságos időkben látjuk, hogy a keresztény politikusok csapatjából egyesek kiválnak, ami nem volna annyira baj, de látva, hogy támadásokkal fordulnak azok felé, akiket elhagytak, hát ez se nem kívánatos, se nem helyes. Nem helyes, mert a katolikus ügy ártalmára van. Ha valamit nem tartok helyesnek, nem szavazom meg

TÁRCZA.

Versek.

Kolostorban.

A vár alatt mohászöld vén kolostor,
Füvek benőtték gödrös udvarát.
Zsolozsmát mond egy őszhajú barát,
És ráfelel a zöldmohás kolostor.

Valamikor itt nagy kámzsás barátok
Szent, mély zsolozsmát zengedezve jártak,
Illatos fényt szórtak szét a hársak,
De meghaltak a nagy kámzsás barátok.

Iskola volt itt. Porlepett padokban
Zenélni most a csend tanulgat.
Felejtí minden itt a multat;
Öreg szu morzsol, serezeg a padokban.

Ha kong a dél, vagy esti lágy harangszó,
Bólong a hársak koronája,
A kripta kaput
Valaki most végre kitarja,
S az ó toronyban cseng a lágy harangszó.

Ott lent az ősök réges-rég pihennek.
Indul az agg... Megezőkolja mind
A sírfalakat...

Valaki onnan egyre csak int,
Ahol az ősök réges-rég pihennek.

Jönnek majd erre nagy kámzsás barátok,
Koporsót hoznak vállaikon.

A hársfaillat
Keresztül fut a kriptasíron...
... Temetni fognak nagy kámzsás barátok.

Az árva.

Letört, kiégett itt a minden,
Lelkem fényét szertehintem:
Te nem vagy itten?...

A májva, kaktusz elvirágozott,
Megvan-e az a hosszú ház ott?
Nyilnak még virágok?

Mig fut a szárnyas szürke élet
Járom a tarlós sárga rétet,
Hol van a fészkek?

Ha majd az ég szemem lezárja,
Megyek a fényes szent hazába,
Ugye, nem leszek árva?

Ujlaky János.

A gyilkos kőszobor.

— Irta Zoltán Vilmos. —

A firenzei Caffé Garibaldi különszobájában hangos volt az élet. Ettore Gaetani, a fiatal törvényszéki jegyző tartotta legénybusuját néhány meghitt barátjával.

Ettorét mindenki szerette. Egyike volt a gondviselés ama kisszámú kiválasztott gyer-

ILYÉS DÁNIEL

MŰBUTOR-ASZTALOS
SZATMÁR, Jósika-utca 7. szám.

Elvállalom bármily bútorok készítését a mai kor igényeinek megfelelően, a legmodernebb kivitelben. Háló, ebédlő, úri szalon, leány, gyermek-szoba berendezéseket mahagóni vagy bármely különleges faanyagból.

és levonom *azonnal* a konzekvenciát, nem pedig akkor, amikor az összetartás szükségesebb, mint valaha. Mérgezett nyilakkal lövöldözni azok felé, kiknek a mai kath. öntudat, szervezetség köszönhető, kik az országgyűlésen és az országban elismert, becsületes képviselői ügyeinknek — egyáltalán helyeselni nem tudjuk. Az ország katolikusai a testvérpárttól, a keresztényszocialistáktól nem a katolikus politikusok elleni harcra várták. Ne fojtogassuk egymást. Van nekünk ellenséges területünk elég, mutassuk meg ott, hogy mit tudunk. Dobjuk sutba a jelennek átkát, a viszálykodást, mert ezzel a keresztény magyar államiság épületén nem építhetünk, csak rombolunk. A felszínre jutott éra ellensége államiságunknak és keresztény tradícióinknak, melyeken ezeréves multunk felépült. — Azért is tömörítsük és ne forgácsoljuk szét az erőket, mert lesz idő is, alkalom is azok czélszerűbb felhasználására, a szabadkőműves uralom letörésére.

Sz.

A kormány a képviselőházban. Hét-főn mutatkozott be a *Khuen-Hédervány* kormány a képviselőházban. A függetlenségi párt bizalmatlansági indítványt akart elfogadtatni, ezt azonban az elnökség megakadályozta, mire óriási vihar keletkezett. A királyi kézirat felolvasása után ugyanis azt indítványozta Gál Sándor elnök, hogy küldjék át nyomban a főrendiházhoz. Ezzel megakarták akadályozni a bizalmatlansági indítvány megszavazását, mert ha a királyi kézirat átmegy a főrendiházhoz, a képviselőházban pedig megindul a vita a

bizalmatlanság dolgában, a kormány bármely pillanatban feloszthatja a házat és az indítványból soha sem lesz határozat. A függetlenségi párton óriási kavargás keletkezett az elnök szavaira, sokan felugráltak helyeikről, az elnöki emelvényre rohantak, hol heves szóváltás keletkezett az elnök és a képviselők között. *Pozsgay* Miklós kiragadta a jegyző kezéből a már elkészített jegyzőkönyvet és a földre dobta. Félbe kellett szakítani az ülést. Szünet után az elnök kijentette, hogy tekintsek meg nem történtnek minden eddigi dolgait. Erre *Justh* Gyula előterjesztette a bizalmatlansági indítványt, Most a miniszterelnök adta elő programját, melynek lényege, hogy katonai téren elfogadják a szabadelvű párt programját, a választói reformot pluralitás nélkül az általános választói jog elve alapján kívánja megalkotni, végül beterjesztett hat törvényjavaslatot, s kérte, hogy azokat a bizottságokhoz utasítsák. Eközben *Návay* Lajos foglalta el az elnöki széket. *Návay* azt akarta, hogy most ezeknek a törvényjavaslatoknak sorsa felett tanácskozzanak s azután kerüljön a sor a királyi kézira. Erre ismét kitört a vihar. A függetlenségi párt követelte a királyi kézirat tárgyalását. Az elnök nem tágitott s addig magyarázta álláspontjának helyes voltát, míg a tanácskozássra szánt idő letelt. Tegnap a bizalmatlansági indítvány felett folyt tovább a vita, amely azonban nem lett befejezve. Szavazásra nem került a sor. A Kosuth-párt, néppárt és a Justh-párt a kormány ellen foglal állást, az alkotmány-párt mellette és Tiszta.

Barkóczyt menesztik (?) A napokban nagy vakolás lehetett a budapesti szabadkőműves páholyban. Nyilvánvaló jelek árulják el a vakolást. Szabadkőműves vagy legalább annak hírében álló ember a közoktatásügyi miniszter: azt hiszik, itt az idő, most vagy soha, el lehet most tenni az utból az ő segítségével dr. báró *Barkóczy* Sándor, vallás-

és közoktatásügyi miniszteri tanácsost. Nem úgy értjük, hogy elesapni vagy penzióba küldeni, hanem más ügyosztály élére tenni át. Mert amióta ő vezeti a középiskolák ügyét a kultuszterületben, azóta a szabadkőműves vakolások nem tudták határozataikat ő miatta foganatosítani; nem tudták romboló munkájukat vakond módjára végezni. Amióta az ő kezébe került a középiskolai ügyek vezetése, megváltozott az addigi se hideg, se meleg irányzata a nevelésnek és oktatásnak; a vallás-kereseti nevelés otthont talált a magyar középiskolákban; a tanári testületeket áthatotta a magasabb oktatási feladat; a keresztény fel fogás érvényesülhetett; az ifjúság vallásos nevelése minden téren szerencsésen megindult. Ezért volt nem szálla: gerenda a szabadkőművesek szemében báró *Barkóczy* Sándor. Ezért üvöltöttek most pereatot a szabadkőműves hírlapok. Ezért olvassuk napról-napra a fővárosi szabadkőművesek lapjaiban: *Barkóczy* megy! *Barkóczyt* menesztik! Készítik az örömtüzeket Sion berkeiben. Készen vannak a hasábok, amelyek elbuesztatják szegény *Barkóczyt*. Szinte látni, hogy illesztgetik a szájához a jerichoí kürtöket, amelyeken elkurjonghassák a nagy diadal riadóját. Korai az öröm! Hisszük, hogy a keresztény társadalom ereje hatalmasabb a vakondok munkájánál!

A pannonhalmi főapát fölavatása.

Dr. *Hajdu* Tibor az új pannonhalmi főapát jelenleg Budapesten tartózkodik s ott várja meg a pápai megerősítő brévet, amely után a hercegprimás fogja fölavatni körülbelül január végén. Azután röktön Pannonhalmára utazik, ahol teljes esőndben mindjárt átveszi a rendi és egyházi kormányzatot; mert a főapátnál tulajdonképeni installáció nincs, egyszerűen átveszi az ügyek intézését. A külső ünnepség, amelyen vendégség keretében a szomszédos notabilitásoknak bemutatkozik, husvét után lesz.

mekeinek, kiket a szerenese bőven elhalmoz minden adományával. Testi szépségen s erőn kívül ragyogó elme, nemes szív és tekintélyes vagyon jutott osztályrészül. Ezt a sors most azzal tetézte, hogy neki juttatta feleségül a virágok városának egyik ünnepezt szépségét, *conte di Catena* nyugalmazott ezredes gyönyörű leányát, *contessina Elvirát*.

Ettore Gaetani, kit az esküvőtől már csak rövid néhány nap választott el, uszott a boldogságban s örömeiben osztottak barátai, kik irigység nélkül szemlélték szédületes szerenésjét.

A lakoma már a vége felé járt s a fiatal emberek *Veuve Cliquot* pompás nedűjéül felhevülve élveztek manillák zamatos, finom füstjét, mely kék fellegekben gomolygott a csillár izzólámpái körül. Valaki az álomra terelte a beszélgetést s *Ettore* így szólt:

— Ha az álomra adni lehetne, akkor most boldogság helyett halál és pusztulás várna rám.

Tíz szempár kérdőleg fordult *Ettore* felé s ez így folytatta:

— Képzeltétek csak, az elmúlt éjjel azt

álmodtam, hogy meg kellett halnom. És még hozzá milyen különös körülmények között! Valamennyien láttátok és ismeritek azt a hatalmas kőoroszlánt, mely a piazzán áll, közvetlenül a palazzo *Bomelli* bejárata előtt. Nem valami mestermű, de a késői reneszánsz érdekes emléke és ahogy tátott torokkal ott áll s kegyetlen tekintettel a fogát vicsozítja a járókelőkre, tagadhatatlanul kellemetlen érzést támaszt az emberben. A *Bomelliek* egyik öse *Ugo*, a félkaru oroszánvadász készítettette ama fenevad emlékére, mely Afrikában összemarcangolta a balkarját. Nos ezzel az oroszánlával gyűlt meg a bajom. Azt álmodtam, hogy amikor elmentem mellette, kedvem kerekedett belekötni a haragvó állatkirályba. Szemébe nevettem és karomat tövig beledugtam a torkába. És képzeltétek csak, a kőoroszlán leharapta a karomat, én eszméletlenül visszahulltam a kövezetre és elvéreztem.

A kis *Enrico Rienzi*, a bolondos bersaglieri hadnagy, aki legkevesebbé birta a pezsgőt és tökéletesen elázott, bambán rábámult a beszélőre, ám a többiek, *Ernesto Cola* kivételével hangosan kacagtak.

Cola, akit az a gyanu terhelt, hogy álnév alatt érzélgős verseket ír a helyi lapokba, nagyképűsködni kezdett.

— Az álmokkal nem jó tréfálni, — szólt. Nem is olyan régen egy nagynénem ravatalon látta önmagát s harmadnapra meghalt.

A többiek hangos kacagással hallgatták a beszédet és legvidámabban *Ettore* kacagott. Ez alatt a szobában, melyben kék ködfelhőként gomolygott a cigarettá- és szivarfüst, csaknem tűrhetetlenné vált a hőség, s többen sétát ajánlottak. A társaság csakhamar fel is kerekedett s kiment a holdvilágos májusi éjszakába.

A kertekből bódító illat ömlött a néptelen utczákra s a társaság hangos szóval, dudolva és nevetgélve haladt a piazzetta felé, hogy az *Arno* partját elérje.

Enrico Rienzi hadnagy, kinek fejébe szállt a pezsgő, hangosan kurjongatni kezdett és kardjával meg-megdöngötte a kapukat. Hasztalan volt társainak minden esítgatása, a bolond hadnagy csak annál pokolibb lármát csapott, mire itt-ott kinyíllott egy ablak s láthatóvá lett egy-egy borzas, kíváncsi fej.

Pártoljuk

a hazai ipart!

Minden magyar ember szent kötelessége a hazai ipar pártolása.

KEPES SÁNDOR

Első Magyar Andesit Sirkőgyárában SZINÉRVÁRALJÁN

csak hazai termékeket dolgoznak fel.

A legkifogástalanabb kivitelben készíti a legkülönbözőbb alakú **Pyramisokat**, **Obeliszkéket**, **kereszteket**, **emléktáblákat**, **sírfedeleket**, **mezei kereszteket**, **kápolnákat**, **mauzoleumokat** stb.

MODERN BERENDEZÉSŰ GÉPTEREM A CSISZOLÁS RESZÉRE.

Piók-üzlet: **Szatmár, Attila-u. 4.**

Gyakorlati katolicizmus.

Fontosság tekintetében egyedül álló dolog az, amire Magyarország katolikus férfiai vállalkoznak, mert villámhárítóként akarják meggátolni forrón szeretett hazájukban a vihar kitörését. E vihar szinte már minden országon dühöngve sivit végig, romba döntve mindent, ami jó, nemes és szent.

Mindenki látja azon aknamunkát, melyet az egyedül boldogító közérzést kölcsönző vallásos meggyőződés ellen a hitélet ellenségei folytatnak. Már már ki merik tüzni a minden nemes eszmét támadó harez zászlóját, a törvényhozásban, a város- és megyegyűléseken, nem is szólva az ellenséges sajtó fenyegető magatartásáról.

Ez az idők jele. Spanyolországban is ezzel kezdődött azon irányzat, amely Ferrer lazítása nyomán a bombákig vezetett. Franciaországban is ily jelenségek előzték meg az egyéni és gondolatszabadság, az egyesülési jog és a vallásszabadság barbár módon való letiprását. Nálunk is hasonló lesz az eredmény, ha nem fogunk idejében készülni a küzdelemre, s nem fogjuk ezzel megakadályozni a mindent rombadöntő keserves harez kitörését.

Az a legjobb harezos, kinek ez ügy iránt érzett lelkesedése szívből fakad. A gyermek, ifju és eltévelyedett férfi szívét kell tehát minden nemes eszme iránt fogékonytá tenni, az erkölcsöt kell visszaállítani azon helyre, melytől megilleti, mert csak így érhető el a tarsadalom megtisztulása, a vallás-erkölcsös nevelésben való megerősítés, a család tisztasága, a becsületesség megszilárdítása, a megbízhatóság győzelme. Ezen jelszavakkal kiimzett zászlót bontotta fel annak idején a Kongregáció, melynek működése nem lehet általános, ha nincs az ország köz-

pontjában egy szerv, mely táplálja, irányítsa az egész országban elszórt szervek működését.

Az éltető ereje a központi szervnek máris nagy dolgok művelésében nyilvánul s csak egy Otthonra van szükség, hogy ezen országos szervezet működésével minden felekezethez, hazájának, sőt az egész emberiségnek nagy szolgálatot tehessen, mert e Házból fog kisugározni a vallásos érzés jóleső fénye, mely meg fogja világítani a közviszonyok homályait s mely vezérsillagként fogja megmutatni az utat a mindjobban kétségbeejtő jövő felé, nemesak a közömbösnek, hanem még annak is, aki ma még makacs és hajthatatlan.

Természetes, hogy sok félreértéssel sok — gyakran tán tudatos — félremagyarázásokkal kell találkozni a Kongregációnak, hisz az igazságnak mindig voltak ellenségei, de voltak barátai is. E baráti szívekhez fordulunk mi, kiket az embertársak iránti szeretet egy ily nagy fáradsággal járó munkára készít, kérve, segítsenek nekünk ezélünk keresztülvitelében s ezzel legyenek részesei azon lelki örömeinknek, melyeket a nemes munkáért való küzdelem egy jó érzésű szívnek kölcsönöz.

A Kongregációi Otthon ezenkívül az ezer veszélynek kitétt egyetemi hallgatók lelki tisztaságának megőrzését is czélozza. Czélozza a ma közkeletű gonosz jelszavak hódításának meggátolását.

Ezélből a nméltóságú pénzügyminiszterium tárgysorsjátékot engedélyezett, melynek nyereménytárgyai époly elsőrangúak, mint maga az eszme, melyet szolgálnak. A főnyeremény egy 10,000 korona értékű nagy ezüst asztali készlet. Disze a sok értékes tárgynak a Szentséges Atya, X. Pius pápa gyönyörű teakészlete, melynek minden darabjában benne van monogramja. A többi nyereménytárgy

A láрма a rendőr-őrjáratot is odaesalta s az utzasarkon felbukkant két rendőr, lassu léptekkel szemközt tartva a csoportnak. Ettore Gaetani megijedt. Ha ezek igazolásra szólítják fel őket, botrány lesz belőle, melynek másnap már hire megy. Hirtelen jó ötlete támadt. Rámutatott Rienzire es elkiáltotta magát:

— Francesco Giustit fogjátok meg. Giustit a rendőrkapitányt, mert elesik szegény.

Rienzit erre ketten közrefogták, a rendőrök pedig úgy eltűntek, mintha kámforrá váltak volna.

A fiatal emberek háborítatlanul elérték a piazzát, melynek holdvilágos felén fehérén állt a márvány oroszlán és haragosan nézte az alatta elhaladó vidám csapatot. Ettore Gaetaninak eszébe jutott álma és a többiek bátorítására felkuszott a talpazatra.

— Nos ficzkó, — szolt — itt a karom, harapd le!

És karját beledugta az oroszlán torkába.

De a többiek mérhetetlen bámulatára fájdalmasan felszisszent és karját gyorsan visszarántotta. A hold világánál látszott, hogy arca halálsápadtra vált.

Mély megdöbbenéssel köréje gyűltek és ijedten kérdezték:

— Mi az? Mi történt? Mi bajod van Ettore?

— Nem tudom, — szolt Ettore. — De valami metsző fájdalmat éreztem, mintha tűzbe nyultam volna... most is pokolian ég... Talán mégis megharapott.

És erőltetve nevetett, de csakhamar újra felszisszent és karját fájlalta.

A fiatal emberek, kiknek jókedvét alaposan elrontotta a rejtelmes eset, lakására kísérték Ettoret.

Mire odaértek, ennek karja rettenetesen feldagadt, szemei előtt fekete foltok táncoltak és csakhamar elvesztette eszméletét. Mire orvost találták, már csak a vérmérgezés következtében beállott halált konstatálhatta.

A megrémült és megrettent kis csapat visszament a piazzára s fáklafénynél megvizsgálta a gyilkos oroszlán torkát.

Csakugyan rá is jöttek a borzalmas titok nyitjára. A köüregben skorpiófészket találtak három szokatlan nagy, kifejtett skorpióval.

is a sorsjátékok szokott tárgyaitól eltérően, mind maradandó műbeccsel bíró. Egy sorsjegy ára 1 kor. Forduljon mindenki Budapestre, VIII., Horánszky-u. 22. alá, ahol a sorsjegyek központi kezelése folyik. Aki sorsjegyeket akar terjeszteni, ugy azok értékének 30—40 százalékát nyeri jutalékkul. A huzás végérvényes határideje 1910. június 13.

Színház.

Szardán, január 19-én a „Kedélyes paraszt“ került színre. Az előadást telt ház nézte végig.

Csütörtökön Ibsen Henrik híres színműve „Nóra“ volt műsoron. A czimszerep ábrázolója, *Markovics Margit* gondos játékkal igyekezett elfogadhatóvá tenni Nórának lélektanilag nem indokolható szerepét. Játékából kisugárzott a nagy ambíció, szerepe legapróbb részleteit is szépen kidolgozta. *Szilágyi* mint Helmer méltó partnere volt. A darab legigazabb alakját, Rank doktort *Herczeg* játszotta a tőle már megszokott diszkrét egyszerűséggel. Elismerést érdemel *Gömöri Vilma* és *Sipos* is.

Pénteken a „Gyimesi vadvirág“-ot láttuk zónaelőadásban. H. *Balla* Mariska, a női főszerep alakítója igazán tüzzrel pattant magyar menyecske volt. Valódi népszínműi levegőt éreztünk, amikor ő játszott. A többi szereplők közül igen jó volt még *Barics* és *Inke*.

Szombaton ismét francia vigjátéknak a bemutatója volt. Az idén már sokadszor. A léha gall szellemességnek ilyen gyakori feltalálását már azért sem helyeseljük, mert ezek előadásával a tulajdonképeni színházba járó közönség nagyrészt, — értjük a leányos bérlő családokat — a szó szoros értelmében elzárja a direktor a színházról. — A most színre került frivol vigjáték czíme „A testőr“

Ha a darabról nem is irunk bővebben, a jó előadásról nem szabad hallgatnunk. Különösen pedig irnunk kell *Wirth* Sáriról, akinek igazán egész egyéniségét meg kellett tagadnia, hogy ezen estén reá várakozó feladatát megoldja. És *Wirth* Sári bámulatosan oldotta meg a feladatát, uralkodott szerepének minden szava felett és ő produkált ez estén legjobb alakítást. Amikor ez a szinte gyermekszámba menő kis művésznő szerepet kap, mindig esodálkozva kell konstatálnunk, hogy milyen mértőföldes lépéseket tud tenni a nagyság felé. *Markovits* Margit, *Gömöri* Vilma, mint legtöbbször, ezuttal is gondosan járultak hozzá az előadás sikeréhez. *Herczeg*, *Sipos*, *Molnár*, *Rónai*, *Szilágyi* jutottak még nagyobb szerepekhez s igyekeztek azt tőlük telhetőleg kiaknázni.

Vasárnap délután a „Báلكirálynő“, este ismét „A testőr“ került színre.

Hétfőn az „Erdészleány“-ban a komika szerepét a szerződötési czélből fellépett *Szelényi* Ilona játszotta. A szerep kicsi ahhoz, hogy végleges véleményt mondhassunk, de ez estén szerzett első impresszióknak a vendégszínésznről kedvezők.

Kedden a „Sasfiók“-ot játszották a már ismert előadásban.

Aki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az forduljon bizalommal

Vuja János-hoz
Szatmár, Deák-tér

(Keresztes András-féle ház),

aki dúsán felszerelt cipő-raktárában osakis valódi finom bőrből a már is világhírű hazai gyárakban készült cipőket és oszmákat nagyon is versenyképes árakban hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbbrendű készítményt, a szokásos bőr- és talpatánczókat teljesen kiküszöbölte, s akinek áruai osinosság dolgában is párját ritkítják. Kivánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és oszmák is készülnek.

HIREK.

Püspöki ebéd. Vasárnap déli 1 órakor a püspök ur öméltsága a katonai tisztikar tiszteletére diszebedet adott, melyre ugy a es. és kir. gyalogezred, mint a honvédség tisztikara felerészben volt hivatalos.

Ki lesz a főispán? Falussy Arpad dr. lemondásával megindultak a kombinációk, hogy ki lesz vármegyénk és városunk új főispánja? A legelső hír Domahidy Viktor volt főszolgabíró nevét kapta szárnyra, mintha ő volna erre a mai világban nehéz állásra az új kormány által kiszemelve. Ujabban Csaba Adorján szatmárkerületi főszolgabírót emlegetik és pedig olyan formában, hogy kineveztetése bevezetett dolognak tekintendő és néhány nap alatt meg is fog történni.

Személyi hir. Máty Engelbert kassai tankerületi főigazgató mindakét főgimnáziumban befejezte látogatásait és a mai napon délután a két órai vonattal utazik el városunkból.

Miniszteri elismerés. Csehticzky József tibi apátplebános évek hosszú során át gondnoksági elnöke volt a poroszlói, kióskai, vajnai, ördögvági és kapási állami iskoláknak. Abból az alkalomból, hogy nyugdíjba vonult, ezen tisztségekről is lemondott. Most a válás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a népoktatás érdekében éveken át kifejtett hazafias munkásságáért, nemes ügybuzgóságáért őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

Névnapi üdvözlés. Rathovszki Pált, a kir. kath. főgimn. igazgatóját, főigazgatót névnapja alkalmából testületileg kereste fel a tanári kar, melynek nevében Bagossy Bertalan üdvözölte tartalmas beszéd keretében. Az ifjuság szép ünnepséget rendezett szeretett igazgatójának tiszteletére.

Hymenhierek. Szombati János iparteknikus Budapestről, kit Szatmárhoz rokoni kötelek fűznek, a napokban jegyet váltott Nagykárolyban Grizhabel Albert iparos leányával, Annuskával. — Joó Ferenc, a munkácsi állami gyermekmenhely ellenőre eljegyezte Mijó Sarolta kisasszonyt Ungváron. — Liptószentiványi Szentiványi Gyula apai földbirtokos eljegyezte Magyarádi Boros Zoltán aranyosmedgyesi földbirtokos leányát Katinkát. — Szaploneczay Pál ny. huszárcapitány ugoecsei nagybirtokos jegyet váltott Maróthy Juliskával, Maróthy Sándor földbirtokos leányával.

Áthelyezett adótiszték. A m. kir. pénzügyminiszter Bede Ferenc nagysomkúti kir. adóhivatali tisztet, saját kérelmére, hasonmóságban a beregszászi kir. adóhivatalhoz helyezte át. A nagysomkúti kir. adóhivatalhoz pedig Szamosi Mihály kecskeméti adógyakornokot nevezte ki adótiszté.

A tanügy köréből. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Markovics Manó okl. tanítót a hátmegi, Fajda Eszter okl. tanítónőt az ujdávidházi áll. el. iskolához rendes tanítónővé, illetve tanítónővé nevezte ki, Dévay Béla ujdávidházi áll. iskolai tanítót a nagylónyai áll. iskolához helyezte át.

Új közigazgatási gyakornok. Vármegyénk főispánja Vida Gyula mátészalkai lakost díjtalan közíg. gyakornokká nevezte ki és szolgálatátételre a mátészalkai főszolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Óvónői kinevezés. A vallás és közokt. miniszter Cseh Ilona okl. óvónőt a helybeli kisdudóvodához óvónőnek nevezte ki.

Gyászhir. Gacsályi Piroska, Gacsályi Zsigmond, fehérgyarmati közoktatói gondnok leánya, okl. elemi iskolai tanítónő, f. hó 18-án 21 éves korában meghalt. A feltűnő szépségű urilány a szabolcsmegyei Őrben, a hol egy uri család gyermekei mellett nevelőnő volt, revolverlövélssel, önkézével vetett véget életének. Az öngyilkos leányt hazaszállították Fehérgyarmatra és itt helyezték örök nyugalomra. Végzetes tettének okát nem is sejtik még a mélyen sujtott szülők sem, sem pedig gyászoló vőlegénye. — Szücs Károly városi fogyasztási-adótisztviselő életének 46., boldog házasságának 12. évében Nagybányán elhalt. — Sikolya József ny. levélhordó életének 56-ik, házasságának 4-ik évében, hosszúságos szenvedés után e hó 21-én elhunyt. — Komán János közsörtis 37 éves korában f. hó 19-én elhalálozott.

Nagylelkű adomány. Kirchmajer Ferenc tibi helyettes-plebános az élesi újonnan épített r. kath. templomnak 500 koronás harmoniumot ajándékozott. A nemes tett önmagát dicséri.

Oltáregyleti estély Nagykárolyban. A farsangi szórakozásokból bőven kijut a közönségnek az idén is, mert a rendelkezésre álló rövid időt minden egyes felhasználja, hogy felolvasó estélyek, bálók stb rendezése által tagjainak kellemes szórakozásra alkalmat adjon. A nagykárolyi közönségnek — a keresztény közönségnek az oltáregylet nyújtotta a legkellemesebb, de egyúttal a legüdvösebb szórakozást azon estélyével, melyet jan. 23-án a városi színházban rendezett s a melyet minden tekintetben a legsikerültebb estélynek mondhatunk. A közönség részéről az érdeklődés akkora volt, hogy a városi színház kiesi volt a közönség befogadására, akik előzetesen nem gondoskodtak jegyről, az előadásra már alig kaptak helyet. Az estélynek legvonzóbb és egyúttal fénypontja dr. Wolkenberg Alajos előadása volt, a ki a már évekkal ezelőtt megkezdett sorozatos témáit (a vérről, a szívről stb.) egy újabb, igen mélyen szántó témával gazdagította, mert a lelkiismeretről beszélt. A mindvégig világos logikával megszerkesztett beszédnek vezérgondolata, hogy a nagyon óhajtott és vágyva keresett boldogságnak székhelye a lelkiismeret. A régi pogány elv: habite tecum fejezi ezt ki legfrappánsabban, amit a kereszténység isteni alapítója még sokkal helyesebben így fejezett ki: az Isten országa bennetek van. A gyönyörű előadást a közönség szinte lélekzetét visszafojtva hallgatta, hogy egyet se szalasszon el a remek gondolatokból. Az alakilag is remek művészettel előadott beszédet a közönség percekig tartó zajos tapsviharral honorálta. Dr. Wolkenberg egyénisége és szónoki rátermettsége mindenütt ismeretes és mindenütt hódít, de

annyira alig valahol, mint Nagykárolyban. Vargha László cigánykísérettel játszott el két számban magyar nótákat. Érzéssel teli finom játéka a közönség tetszését annyira megnyerte, hogy többször is kitapsolták. F. Gáspár Nica fiatal, de nagytehetségű művész nő klasszikus darabokat adott elő zongorán. Játékának nagyszerű technikája, a színezés élénksége és biztossága meglepte a közönséget. Fotografus című egy felvonásos szindarabot adtak elő; Kerekes Erzsike, Hetey Józsa, Popitz Károly és Nagy József. — Kerekes E., aki a főszerepet játszotta Berkiné szerepében, ügyes alakító képességről tett tanúságot az előadásnak sok részlete oly sikerült volt, hogy hivatott művésznőtől nem várhattunk volna jobbát és tökéletesebbet; de tagadhatatlan, hogy Hetey Józsa a komorna szerepét is oly jól fogta fel és élénkségevel oly szépen tudta visszaadni, hogy ez Kerekes E. szerepét nagyon szépen és előnyösen kiegészítette. Popitz K. és Nagy József, de kivált az utóbbi nagy ügyességről tettek tanubizonyosságot. Az előadást Rákóczi lobogója (Szepessy-Kontor) melodráma zárta be az énekkar zongora-, kürt-, tárogatókísérettel és élőképekkel. Szentiványi Béla kegyesrendi tanár szavalta el a melodramát. Minden ízében átdolgozott, átértelt és kidolgozott szavalata a költemény minden szépségét érvényre juttatta. A hangulatos részletek előadásánál hangszínezetének minden ügyességét befektette és magával ragadta a közönséget ugyanígy, hogy annak varázsa alatt a kuruczok fájdmával együtt érezve, örömeivel együtt örvendezve alig maradt szem könny nélkül. Mindenütt kísérté az élőkép, amelynek mozgó alakjai festői jelenséget nyújtottak. A diszletek rendezésével megbízott Trumba Márton herkulusi munkát végzett, mert a tüneményes élőképeket a diszletek emelték igazi értékre. Ezuttal köszönet mond az Oltáregylet Heves Béla színgazgatójának, aki előzékeny szívességgel kölcsönözte díjmentesen az élőképekhez szükséges jelmezeket.

A halmi-bikszádi vasut. A halmi-bikszádi vasut közigazgatási bejárása f. hó 19. 20. és 21-én lett megtartva. Részt vettek azon Olgyay Kálmán miniszteri titkár, Kriesfalusy Mihály műszaki tanácsos, Garády Viktor vasuti és hajózási főfelügyelő, a vasut igazgatóság részéről Stranszky főmérnök, az üzletvezetés részéről Uhlerik Béla üzletvezető, Bazsó Pál, forgalmi felügyelő, Ekstein Márk felügyelő, a forgalmi főnökség részéről Mándy Lajos forgalmi főnök, a kulturmérnökség, Ugoecsa vármegye részéről Becsky Emil alispán, Csépes Béla főjegyző, Lázarecz Béla főmérnök, a hegyvidéki kirendeltség, Lator István, valamint vármegyénk is képviselve volt. A közigazgatási bejáráson az érdekelt felek összes kívánságai teljesítve lettek. Mint az előjelekből következtetni lehet, a folyó év február 3-án megtartandó ugoecsa megyei közgyűlés fokozottabb érdeklődéssel fogja a vasut felépítésének körülményeit előmozdítani.

A szatmári kath. kaszinó 1910. évi február 2-án, szerdán, gyertyaszentelő Boldogasszony napján, este 6 órakor, a Czeccil egye-

Üzleti jelentés!

Tisztelettel hozom a n. érd. közönség szives tudomására, hogy a volt

SCHWARTZ TESTVÉREK

uri- és női- divatáru - üzletét

teljesen újonnan berendezve, a következő ezég alatt, ismert szolid alapon

megnyitottam

és tovább fogom vezetni.

Kész szolgálattal

SCHWARTZ B.

Deák-tér Halmi ház.

sület nagytermében tartandó estélyének műsora: 1. *Énekhármas*. Offenbach „Hoffmann meséi“ című dalművének 3. felvonásából. Előadják dr. Vajay Imre, Fábrián Lajos és Flontás Döme urak. Zongorán kíséri Veress Lajos ur. 2. *Gramofon-korszak*. Irta Tóth József. Szavalja Pujda Margit kisasszony. 3. *Felolvasás*. Tartja Fechtel János ur. 4. *Intermezzo*, Mascagni „Parasztbeesület“ cz. dalművéből. Zongorán, harmoniumon és vadászkürtön előadják Grósz Ernő, Schwegler Ferencz és ifj. Buehner Antal urak. 5. *Virradóra*. (Hat apró szatira az életből.) Irta Ferencz János. Szavalja Molnár Imre ur. — Belépődíj családonként 1 korona; személyenként 50 fillér. Műsor végeztével társas összejövétel és tánc a kaszinóban.

Rajztanfolyamok Szatmáron. A tanács megkereste a kir. tanfelügyelőt, hogy tegyen illetékes helyre fölterjesztést kellő időben az iránt, hogy a népiskolai tanítók részére szervezendő tanfolyamok egyikét a nagy szünetben Szatmár megnyerhesse.

Ut a temetőhöz. A róm. kath. egyháztanács a köztűri vashidtól a temetőig kért ut felköltségét elvállalván, a tanács fölhitva a mérnöki hivatalt, hogy ezt az utat készíttesse el.

Uj postaügynökség. Szatmár vármegye Tiszaköröd községében Tiszaköröd elnevezéssel február hó 1-én postaügynökség lép életbe. A postaügynökség kézbesítési köre Cséese községre, Kaufmann I., Kaufman II., Kende, Kertész, Sántha tanyákra és Tiszaköröd községre terjed ki. A postaügynökség leszámolás ellenőrzés és felügyelet tekintetében a szatmáresekei postahivatalhoz tartozik és összeköttetését a Tiszakörödről Szatmáresekére és vissza naponként egyszer közlekedő gyalogpostáját utján fogja nyerni.

Hangverseny. Már közöltük, hogy Isaye Jenő a világ első hegedűművésze és dr. Gőnczy Mór zongoraművész február hó 22-én a városi színházban hangversenyt tartanak. A rendezőség a művészi hangversenyre a következő helyáratok határozta meg: Felső oldalpáholy 20, Tamlásszék 6. Körszék 4, Zártszék 3, Középkarzat 2.40, Oldaltkarzat 2, Földszinti állóhely 2. Karzati állóhely 1 korona. Egyben tévedés kikerülése végett tudatja a rendezőség a t. közönséggel, hogy ezen hangverseny nem a bérlet hangversenyben lesz megtartva, mivel ez teljesen különálló és a jegyek kizárólagosan Lóvy Miksa könyvkereskedésében kaphatók.

Meghívó. A debreczeni Szent-Erzsébet egyesület február 5-én a Bika szálloda dísztermében zártkörű Ibolya bált rendez. Belépő jegyek ára: Páholy 16 korona. Családjegy 10 korona. Személyjegy 4 korona. Az összes jegyek Antalfy József könyvkereskedésében kaphatók. Az ibolya bál kezdete pontosan este 9 órakor.

Felülvizsgáló bizottság. Az 1910. év folyamán az állandó vegyes felülvizsgáló bizottság városunkban a következő napokon fog működni: Január 28. Február 25. Március 30. Április 22. Május 30. Június 23. Julius 22. Augusztus 30. Szeptember 22. Október 10 és 27. November 24. és Deczembar 29 napjain.

Ékszer-üzlet és műhely áthelyezés! Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy **ösv. Steur Sámuelné utóda Grünhut Samu** cég alatt eddig a Hungária-szálloda mellett volt üzletemet a **Hám János-utcába, Dr. Vajay polgármester ur házába** (az új butorszövetkezet mellé) **helyeztem át.**

Nagy választékban raktáron tartok különféle szemüvegeket, ezüstkereket, Kérve a n. é. közönség melyek orvosi rendelvényre vagy a nélkül is kaphatók. Pecsétnyomók, gummibélyegzők, ezüsterkek vésése, hímzőmunkák készítése, tűzáranyozás és ezüsradlatam teljes tisztelettel készítem bármilyen templomi vagy házi tárgyaknak, arany, ezüst, ékszer, óra, látszer, tájéktárgyak javítását és minden e szakmába vágó munkák készítését saját gépekkel gyárilag felszerelt üzletemben olcsón, jól és gyorsan eszközölöm. Tört aranyat, ezüstöt, régiségeket, régipénzeket, valódi gyöngyöket és drágaköveket a legmagasabb árban vásárolok, vagy becsérelök nagy mennyiségben is. **Grünhut Samu** ékszerész Szatmár, Hám János-ut. Dr. Vajay-ház

Sorshuzás. Tudatom az 1889. évben született Szatmárnémeti városi és Szatmár-hegyi illetőségű első korosztályú állítás kötelesekkel, hogy a reájuk vonatkozó Sorshuzást a városháza tanácsstermében ez év február hó 6-ik napján tartom meg. Felhívom tehát az érdekelteket, hogy a fentírt napon és helyen délelőtt 1/29 órakor megkezdődő sorshuzáson jelenjenek meg. *Tankóczy* főkapitány.

Meghívó. A barlafalui „Keresztény Fogyasztási Szövetkezet“ 1910. évi február hó 5-én tartja évi rendes közgyűlést a gör. kath. elemi népiskola helyiségében, melyre az érdekeltek tagok tisztelettel meghívottak. Tárgy: 1. A szövetkezet mikénti fentartása. 2. Az évi mérleg, nyereség veszteség számla előterjesztése. 3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése. 4. Esetleges indítványok. A mérleg a szövetkezet helyiségében ki van függesztve, ott megtekinthető. Az igazgatóság.

Beírások a zeneiskolába. A II. félévre való beírások f. évi január 29 és 31-ik napján délután 4 órától 5-ig fognak történni. E beírás és felvétel csak oly növendékekre vonatkozik, akik az iskolai év kezdete óta nem voltak az intézet kötelekében, de körülményeiknél fogva már e félévben is óhajtanak rendszeres oktatásban részesülni. Az első félévben beiratkozott növendékek iránt viszont tisztelettel értesítjük az illető szülőket, vagy ezek helyetteseit, hogy ha érdekelteik netalánvaló kilépési szándékukat e hó végéig zeneórájuk alkalmával be nem jelentik, intézetünk őket a teljes II. félévre is rendes növendékeiknek fogja tekinteni a rájuk háramló kötelezettségekkel. Szatmár-Németiben, 1910. január 24-én. *Az igazgatóság.*

Legényegyleti mulatság. A szatmári kath. legénylet január 30-án (vasárnap) Werbőczy-utcai saját helyiségében zártkörű *farsangi táncmulatságot* rendez. Belépődíj: Személyenként 1 kor., családjegy 2 kor. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Katonai ügy. A tanács az 1910. évre vonatkozó ujonczozási, utazási és működési tervezetet a honvédelmi miniszterhez fölterjesztette. E szerint a fősorozás Szatmáron márczius 17. és 18-ik napjain lenne. A három korosztályból föl van hívva 408 hadköteles.

Regatta-mulatság. A „Szamos“ esolnázó-egyesület február 8-án, farsang utolsó estélyén táncmulatságot rendez a Társaskör helyiségeiben.

A bethlehemi üstökös. A f. 1910-ik esztendőben látható lesz a bethlehemi üstökös csillag, melyet a tudomány Halley-féle üstökösnek nevez. Április 26. és május 24. közt futja meg nagy pályáját Európa égboltja fölött ez a rendkívüli csillag, mely május hó 10—16-ika közt Magyarország egén is fog tündökölni.

Drága kenyér. Rinyik Mihály katlanosi lakos földjének egy részét eladta s a vételárat képező 1600 koronát feleségének adta megőrzés végett, a ki férje megbízásának jól meg akarván felelni, a tisztán papírpénzből álló összeget a takaréktüzhely mellett levő

kemenczébe rejtette el. Az asszony e napokban kenyeret sütött, s megfélejtkezvén a kemenczébe rejtett kinesről — befűtött, természetesen az 1600 koronának is, a mely elégett.

Halálos égési sebeket szenvedett a mult héten Farkas Mária 6 éves leány, Farkas Sándor gebei lakos gyermeke. A kis leány édes anyja egy korsó vízért ment a kutra s ezalatt a magára hagyott gyermek ruhája meggyulladt a kályhából kieső lángtól s mire az anya előkerült, már leégett róla a ruha. A szerencsétlen gyermek oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy másfél órai kínos szenvedés után meghalt.

Az alkohol. Tillinger István és Holecberger Pál gilvácsi legények az ottani koresmában lerészegedtek és részeg fővel hazamenet találkoztak Geng Pál ottani legénnyel, kit anynyira össze vertek, hogy a halállal vívódik.

Egy gólya utja. Az ornithologiai központnak szabolcsvármegyei megfigyelője, *Szomjas Gusztáv* földbirtokos, a mult év jul. 7-én Rakamaz községben egy gólyamadarat jelölt meg 2054 számmal, Az ősszel szárnyrakelt a gólyamadar délfele. Deczembar 14-én Dél-Afrikában, Basuto-földön, Morijától nem messze elfogták. A gólya 8750 kilométer légi utat tett meg. Szomjas Gusztávot az érdekes elfogtatásról a napokban levélben értesítették Morijából.

Vesztett eb marta meg e hó 19-én déltájban Sztaronszky Ilona 15 éves leányt, aki Ujfaluból Nagyányára igyekezett. A felsőbányai és fernezelyi vasut keresztezésénél a Porondos-ut végén egy nagy barna kutya támadta meg és súlyos sebeket ejtett a kisleányon, akit a budapesti Hőgyes-féle intézetbe szállítottak.

Hirdetmény. A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter urnak 109817/1909 sz. körrendelete értelmében az adóalanyok adóanyagok összeírására és átadására záros határidő tűzetett ki. Erről a t. adóköteleseket oly felhívással értesítem, hogy a kapitányi hivatal által közhírré tett hirdetményekben megjelölt adóbevallásokat a városi adóhivatalnál az alább megjelölt záros határidő alatt nyújtásuk be. 1. Az ingatlan birtokokra bekebelezett tartozásokról a vallomási ivatek 1910. év január 31-ig. 2. Minden haszonhajtó foglalkozás új üzletek vagy vállalatokból eredő jövedelem III. oszt. ker. adó bevallási ivatek 1910. január hó 20-ig. 3. Állandó fizetés kegydíj nyugdíj és tisztelet díj IV. oszt. ker. adó alapot képező jövedelmi vallomási ivatek 1910. január hó 31-ig. 4. Tőke kamat és jövedék adóalapját képező jövedelem bevallási ivatek, 1910. január hó 15-ig. *Nagy János* számvizsgáló adóhiv. főnök.

IRODALOM.

Magyar Fürdőkalauz. Hazai fürdőinket ismertető irodalmi termékekben mindez ideig igen szegényesen voltunk ellátva. A mi van, az is selejtes, régi csapásokon haladó átlagmunka. Annnyival szivesebben kell megemlékeznünk a Magyar Fürdőkalauz 1910 évi negyedik kiadásáról, a melyek gondos és

Kávét legjobbat és legolcsóbban beszerezhetünk

Benkő Sándor

kávékereskedőnél Szatmár, Kazinczi-utoza 16. „MOKKA“ keverék czégem különlegessége. 1 kgr. 4-40 korona. Villany erővel pörkölvé.

gondos és lelkiismeretes munkával megszerkesztett belső tartalma a legszebb harmóniában egyesül a mű külső technikai kiállításával. Szerkesztője, Erdős József valóban dicséretes és ügyes munkát végzett, amidőn szakavatott tollal összeállított a hazai fürdőhelyekről, nyaralókról, gyógyhelyekről, szanatóriumokról, ásvány- és gyógyvizekről minden fontos és szükséges tudnivalót magyar és német nyelven, olyan modern és szabatos formában, aminőt csak ritkán van alkalmunk tapasztalni. Röviden szólva, a mű határozott nyeresége irodalmunknak olyan, amit nyugodt lelkiismerettel ajánlhatunk mindazon érdekelt körök figyelmébe, akiknek hivatásuk a pongó hazai fürdőügyet előbbre segíteni, s ezzel egy állandóan hangoztatott panaszt orvosolni. A szokatlanul díszes kiállítású vaskos kötet, amely minden vasúti és hajófülkében, szállodában, orvosoknál el lett helyezve, a nagyközönségnek külön is rendelkezésre áll és érdeklődőknek megküldi a Magyar Fürdőkalauz kiadóhivatala (Budapest, Eötvös-utca 36. I. 9.)

Baylon szent Paszkál. Irta Porentruy, fordította Reviczky Aladár. 138 oldal. Ára 80 fillér, kötve 1.20 korona. Kapható a lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6. Ez életrajz 23 fejezetből áll, nemes egyszerű, de költői stílusban átültetve magyar nyelvünkre. Minden sora az Oltáriszentség illatát árasztja s midőn olvassuk, az Oltáriszentségnek mindenek átalakító, újjáteremtő légkörben érezzük magunkat. Fordító azt kívánja, hogy e szentnek életébe való hatolás váltsa ki a gyakori szentáldozást, mi reméljük, hogy ez életrajz, mint remek példa, sok követőre talál s magyar testvéreink közt is kialakítja az eucharisztikus lelkiületet. Olvasóinknak a legmelegebben ajánljuk e jeles művet.

A Kath. Hitterjesztés Lapjai 1910 évi első száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: A katolikus hit jövője Kinában és Japánban. — Missió Alaszka félszigetén. A szentferenczi missiók ismeretése: Egyiptomi missiók. — Levél Japánból Missió tudósítások: Európa, Bosznia, mint missióterület. — Előindia. Keresztut Szilvepurában. — Afrika. Az ugandai királyság. — Kongó. Emberevő benszülöttek. — Szigetenger; Uszó missióállomás Ujguineában. — Gyermekegyikosság Ujguineában. — II. Lipót belga király és a hitterjesztés Kongóban. — Kegyes adományok. Képek: Kina: Kinai stílus európaiak számára épült palota. — Japán: Jeszói keresztények. — Alaszka: Bernárd hittérítő kutyáktól vont szánon. — Alaszka: Eszkimó kunyhó. Alaszka: Anya gyermekével, kik legelőször keresztelkedtek meg. — Alaszka: keresztény család. — Előindia: Keresztut Szilvepurában. — Afrika: Chua Dávid, Ugauda ifju királya. Az érdekesen és elevenen szerkesztett, az összes missiókról áttekintést nyújtó s a földrajzi ismereteket népszerűsítő folyóiratot a legmelegebben ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. Megrendelhető: Kath. Hitterjesztés Lapjai Nagyvárad, (Papnevelő-intézet) ezimen. Mutatványszámokat készséggel küld a kiadóhivatal.

Nyavajatorés

Ki nyavajatorés, göres és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad. **Hattyu gyógyszerár** által **Majna-Frankfurt.**

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

A Nagy Gábor-féle DELAWARE szőlő faj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmi-féle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánik vele, a ki soha szőlőtövet nem kezelt. Minden szállítmányhoz utasítás mellékeltek ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénprozni nem kell, nem árt ennek a filokszerá és bimbója, vesszője télben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójából 3—4 fűrt fejlődik. Valódi bőtermő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetéveszteni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle DELAWARE-szőlő olyan bort ad, mint az asszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyiért kél el, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök 1 koronáért. A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fényképfelvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó **képes árjegyzéket ingyen és bérmentve** küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról, lugaültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat. **NAGY GÁBOR szőlő-nagybirtokos KÖLY, posta, táviráda és távbeszélő állomás.** Levelés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven. b

Kovács Gyula temetkezési intézete

Szatmár, Kazinczy-utca 15. sz. alatt (volt Vajay-házban) **megnyílt**, szemben a református gimnáziummal. — A legmagasabb igényeknek megfelelő temetéseket a legjutányosabb ár mellett eszközöl helyben és vidéken. Temetkezési társulatoknak kedvezményt nyújt.

Legolesőbb bevásárlási forrás!

Mindennemű zseb, fali és ébresztő órákban, arany és ezüst ékszerekben, valamint szemüvegek és china-ezüst árukban

SZABÓ GUSZTÁV

óras-, ékszerész- és látszerész-üzletében
Szatmár, Attila-utca.

Makóczy Géza papi és polgári szabó

Szatmár, Eötvös-utca 4/a. sz.

Ajánlja a főt. lelkész urak szives figyelmébe modern szabó műhelyét, hol is mindennemű reverendák és papi öltönyök a legnagyobb pontossággal és jutányos árak mellett készülnek.

Tisztelettel

Makóczy Géza, sekrestyés.

Valek és Rajz

angol és francia különleges-ségű cipészek, hol saját készítményű kész cipők is kaphatók bármilyen kivitelben.

Szatmár, Eötvös-utca 2.

(Heinrich-palota.)

ÉRTESÍTÉS!

Szives tudomására hozzuk a t. építész uraknak és az építető közönségnek, hogy december 1-től egy modern beton, aszfalt és tetőfedési iparvállalatot létesítettünk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, továbbá raktáron tartunk mindenféle építkezési anyagokat. Költségvetéssel és mindenféle felvilágosítással díjtalanul szolgálunk.

Kiváló tisztelettel

Gál és Klein vállalkozók

Szatmár, Iroda Attila-u. 1b.
Telep: Hunyady-u. 40. — Telefon 242.

Fogorvosi műtermem

széki palotával szemben).

Kiváló tisztelettel

és lakásom a Lévy-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvény-
BAKCSY, fogorvos.

PÁZMÁNY-SAJTÓ

villanyerőre berendezett könyvnyomda

— SZATMÁR, ISKOLA-KÖZ 3. SZÁM. —

Czinkártyák, gyászlapok, ügyvédi nyomtatványok, árjegyzékek. szállítási bércek, meghívók, névjegyek, levelező-lapok, étlapok, feltűnő falragaszok, eljegyzési- és esketési meghívók, számlák, levélpapírok, művészi kivitelben részvények, okmányok, emléklapok, bármilyen színezéssel, művek kinyomatása, tánczrendek, üzleti körlevelek, havi és heti lapok, folyóiratok, csomagolópapírok czégy nyomással, táblázatok, szalagaranyozások és mindennemű könyvnyomdai munkák készítése.

Egyházi nagy nyomtatványraktár!

Könyvkötői munkák felvétele!

Pázmány-Sajtó Könyvkiadóhivatalában

kaphatók az alant jelzett művek:

Dr. Ratkovszki S.: 20 exhortatiói

a munkácsi állami főgimnázium ifjúságához kaphatók 2 koronáért a Pázmány-sajtóban. — Erdemes e munkát elolvasni már csak a kritika érzék fejlesztése szempontjából is. A nyilvános bírálat nem jut vele szegeletre. Némelyek atomokra zúzzák, mások a felhőkbe emelik.

Szent József imakönyv. Összeállította

Dr. Haiczl Kálmán garamszentbenedeki plebános, lelkész. Ezen imakönyv magában foglal imákat és elmélkedéseket az év minden napjára, előkészítést a gyónási és áldozási ájtatosságra. Ára csinos vászonkötésben kor. 40 fillér. Bérmentes küldéssel 1 kor. 50 fillér.

Philothea vagy **utmutatás az istenes életre.** Irta Szalézi sz. Ferencz genfi püspök. Főleg Szenci Imre fordítása nyomán átdolgozta *Haugg Leó* szentszéki tanácsos, plebános. Második kiadás. Ára vászonkötésben 2 K 40 f. Bőrkötésben aranymetsszéssel 4 korona.

Elemi szertartástan. Irta: Ekkel Lajos rónaszéki plebános. Elemi népiskolai használatra. Kis 8°-as alak. Ára füzve 60 fillér.

A Colosseum vértanui. Képek a róma amphiteatrum történetéből. Irta O' Reilly apostoli hithirdető, fordította Matyaczko Teodor kanonok. Kiválóan érdekes olvasmány 29 iv, 8°. Füzött példány ára 2'40 K., kötve 3'20 korona. A pénz előleges beküldése után bérmentve.

Esketési beszédek. Idegen szerzők nyomán átdolgozta dr. Irinyi Tamás theol. tanár. A szatmári ft. egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. 8°-ad rét alak, 29 iv. Ára füzve 4 kor. Kötve 5 kor.

Utmutatás a lelki béke megszerzésére. Irta: Lehen atya, fordította Sarmaságh Géza. E művet mely eredeti francia alakjában 4, német szövegében 2 kiadást ért meg, második és javított magyar kiadásban bocsátottuk az istenes életre törekvő buzgó lelkek szolgálatára, miután a első magyar kiadás teljesen beváltá azon reményeket, melyeket hozzá a megrendelők fűztek, mit bizonyítanak az elismerő nyilatkozatok s a mű gyors elterjedése. 31 iv. Ára füzve 3 kor., kötve 3 kor. 60 fillér.

Eladó szőlőbirtok.

Nagy Lajos százados és Wallon Henrik urak szőlőbirtokainak tőszomszédságában levő 4200 darab szőlőtőkével beültetett szőlőbirtok a szatmári nagyhegyen, melyhez ezen kívül 1 hold szántó és gyümölcsös is tartozik, eladó. Bővebb értesítés nyerhető: **Lázin Jánosnál, Szatmár-Nagyhegyen.**

Aki jó bort szeret inni, keresse fel a HUNGARIÁT. Egy liter új bor házhoz 28 krajczár. Kiemelendő még a többek közt egy palack saját töltésű bor Hungária gyöngye cím alatt 50 krajczár.

FIGYELEM!

Megkezdődött a farsangi vásár!

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Óriási választék újdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT, ahol kifogyhatatlan választékban kaphatók: játékok, emléktárgyak, fonografok, üveg, porcellán, alpaca, diszműárak, pénztárczák, zsebkések, aczélevőeszközök, fonografok és grammofonok és ezekhez lemezek. — A legújabb műöntvények valódi ezüst platirozással, u. m.: tintatartók, diszórák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban órák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban mindennemű disztárgyak. — **A legszolidabb szabott árak**, pontos kiszolgálás. — Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. — Szíves pártfogást kér

BLATNICZKY ISTVÁN SZATMÁR,

KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT LEVŐ

„Szatmári Bazár“-jában.

SZOLID SZABOTT ÁRAK!

KOKSZ.

SZÉN.

Teljes waggonrakományban
— bármely állomásra —

elsőrangú fűtőanyagot szállít

FLEISCHER és BOLGÁR

szén- és pirszén nagykereskedők

a Bielitz Bialäer Escompte und Wechselbank magyarországi központi el-
:: árusító irodája ::

Budapest, V., Akadémia-utca 11.

Telefon: 227.
150-49.

ANTRACIT.

KOVÁCSSZÉN.

Szombathelyi iparkiadalmán: Szobrász- és kőfaragó-mester elismerő oklevéllel kitüntetve.

Soproni kamarakerület iparkiadalmán: ezüstéremmel kitüntetve.

HARKÁNYI EDE SZOBRA SZ- ÉS KŐFARAGÓ-MESTER KŐIPAR-GYÁRA.

Vállal:

Síremlékek, sírkeresztek, sírboltok (kripta), Mausoleumok, utszéi keresztek és szent szobrok, ol-tárok, szószékek, keresz-telő kutak, szentelt viz-tartók, épület és minden

e szakmába vágó munkák különféle, kiváló bel- és külföldi legjobb minőségű anyagokból való szakszerű, pontos és tetszés szerinti stylusban való elkészítését, ugyszintén falak műmárvánnyal való burkolását.

Gyártelep: SZATMÁR-NÉMETI. (A m. kir. dohánybevaltóval szemben.)

ÚJ ÉPÍTÉSI VÁLLALAT.

Szatmár-Németi és vidéke nagyérdemű építető közönségének szíves tudomására hozzuk, hogy folyó évi január hó 15-én

Szatmár-Németiben, Eötvös-utca 4. sz. alatt

építési irodát nyitottunk.

Elvállalunk mindennemű lakó és gazdasági épület tervezését és fel-
építését a legjobb beosztás szerint, izléses és modern kivitelben.

Ugy a tervek, valamint az építkezések kivitelét a legjutányosabb árban készítjük.

A n. é. építető közönség szíves pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

MAKAY MIKLÓS és LIPICZKY GYULA

ÉPÍTÉSZEK ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK ■ NAGYKÁROLYBAN.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Van szerencsém a n. érd. közönség szíves tudomására hozni, hogy

Szatmáron, Mailáth-utca 3. sz. a.

részodrony-ágybetét (matrác)

jutányos árban gyorsan és pontosan készíttetnek.

Szíves pártfogást kért

kiváló tisztelettel

Csécsey Ferencz Mailáth-utca 3.